

DHR Stockholms läns distrikts

Verksamhets- berättelse 2019

Delaktighet - Handlingskraft - Rörelsefrihet

DHR Stockholms läns distrikt

Telefon 08-120 556 80

Kavallerivägen 30, 1 tr
174 58 SUNDBYBERG

stockholmslan@dhr.se

www.dhr.se/stockholmslan

Innehållsförteckning

INTRODUKTION

Medlemmar _____	4
Vårt uppdrag, våra uppdragsgivare _____	4
Styrelsens redogörelse för verksamhetsåret 2019 _____	5
Distriktets förtroendevalda, sammanträden och personal _____	5
Ekonomi _____	6
Distriktets intressepolitiska arbete – så här arbetar vi _____	6
Insiktsutbildningar _____	9

SAMVERKAN MED REGIONENS LEDNING

Bidragsgruppen _____	11
Samverkansråd med regionstyrelsens politiker _____	11
Regionens bemötandepris _____	12

KULTUR

Kulturförvaltningens samverkansråd (KUF) _____	12

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Hälsö- och sjukvårdsförvaltningens råd _____	13
Akutsjukhusen _____	17

HABILITERING

Referensgrupp för habilitering _____	20

HJÄLPMEDEL

Referensgruppen för hjälpmedel _____	21
Brukarråd Sodexo _____	22
Brukarråd Hjälpmedel Syd, MAH och KommSyn _____	22

Läkemedelskommittén _____	23
E-hälsan _____	24
Stockholms läns sjukvårdsområde _____	24
Locums samverkansråd _____	25
TRAFIK OCH KOMMUNIKATIONER	
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen _____	26
Trafikverkets råd _____	27
Land och sjö resursgrupp _____	28
Färdtjänst _____	28
Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) resursgrupp _____	28
ÖVRIGA MÖTEN, KURSER MED MERA VI ARRANGERAT	
Distriktets kurser och konferenser _____	29
Smärtcirkeln _____	32
Informationsmaterial och mässtdeltagande _____	32
SAMARBETE MED ÖVRIGA FUNKTIONSHINDER- ORGANISATIONER	
Rh-gruppen (Rörelsehinderföreningarna i samverkan) _____	32
Samarbete kring BOSSE - Råd, Stöd & Kunskapscenter _____	33
Presidiemöten _____	33
ORDFÖRÄNDENS SLUTORD _____	34
Kontaktuppgifter till DHR-avdelningarna inom Stockholms län	

INTRODUKTION

”DHR – Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet”, är en idéburen demokratisk organisation av och för personer med nedsatt rörelseförmåga. Vi bildades 1923 av elever vid Vanförestalten i Göteborg.

DHRs uppbyggnad

DHRs organisation är uppbyggd på följande sätt:

Förbund - Förbundet arbetar mot Riksdag, regering och centrala myndigheter.

Distrikt/region - Distriktet arbetar med regionspåverkan. Hit räknas kollektivtrafik, sjukvård, hjälpmedel och rehabilitering.

Avdelning - Avdelningarna arbetar på kommunal nivå med frågor som socialtjänst, hemtjänst och tillgänglighet.

Medlemmar

Följande tio DHR-avdelningar tillhör distriktet:

Avdelning	Antal medlemmar 31/12				
	2019	2018	2017	2016	2015
Botkyrka-Salem	23	27	32	32	33
Huddinge	46	46	42	43	47
Nacka – Värmdö	36	37	33	32	34
Norrtälje	117	112	116	123	134
Nynäshamn – Haninge	23	26	26	27	27
Stockholm	578	598	610	621	651
Sundbyberg	30	31	29	28	29
Södertälje	66	63	70	70	78
Tyresö	27	27	27	31	34
Täby	38	41	39	40	45
Distriktet totalt	984	1008	1024	1047	1172

Vårt uppdrag, våra uppdragsgivare

På uppdrag av DHRs Förbundsstyrelse och avdelningarna i länet bedriver vi rättighets- och intressepolitisk verksamhet kring länsövergripande och regionsfrågor i Stockholms län. Vi har även vissa samordnande och medlemsstödande uppgifter. Vi anser oss även ha en förpliktelse gentemot regionen att tillhandahålla pålästa och aktiva representanter i samverkansråden.

År 2010:

1572 medlemmar

År 2019:

984 medlemmar

Styrelsens redogörelse för verksamhetsåret 2019

Distriktets förtroendevalda, sammanträden och personal

DHR Stockholms läns distrikts arbete leds av en årsmötesvald styrelse med tio ledamöter, fem män och fem kvinnor, som alla har nedsatt rörelseförmåga. Styrelsen har under året hållit tolv protokollförda styrelsemöten och två styrelsekonferenser. Styrelsen har även utsett ett beredningsutskott. Distriktskansliet ligger i Rissne Office Center i Sundbyberg. Vi har under året haft tre deltidsanställda kvinnor varav två använder rullstol.

Styrelsen har efter årsmötet den 27 april bestått av:

Ordförande	Jaan Kaur, Farsta
Vice ordförande	Liza Syeda, Norsborg
Kassaförvaltare	Gunder Wåhlberg, Nacka
Ledamöter	Amir Amirrazi, Skärholmen Yvonne Björkman, Sundbyberg Patrick Englund, Skarpnäck Olle Johansson, Huddinge Beatrice Koliijn, Farsta Anna Palmborg, Stockholm Anna Westerberg, Täby

Under året har följande personer varit anställda:

- Gunilla Carlberg, ekonomi
- Ingela Larsson, sekreterare till styrelsen, Ombudsman - information och kommunikation
- Sari Nykvist, Ombudsman - intressepolitik

Årsmötet hölls i Drakenbergssalen på Tellus Fritidscenter, Stockholm lördagen den 27 april med totalt 57 personer varav 26 av avdelningarnas valda ombud. Mötet leddes av Mohammed Jaber, ordförande i DHR Region Västra Götaland. Protokollet fördes av Ingela Larsson, ombud på distriktskansliet.

Årsmötet behandlade sex motioner. Årsmötet biföll motionerna **“Vi måste veta vad vi tycker och vad vi gör!”**, **“Insiktsutbildning till alla offentliga förvaltningar och privata företag”** samt **“Liftar”**. Motionen **“Distriktets organisation”** ansågs besvarad och det togs beslut om att en arbetsgrupp skulle tillsättas för att under en två-årsperiod diskutera och komma fram till förslag på hur vi får en mer aktiv organisation. Årsmötet biföll första att-satsen för motionen

Foto: Jaan Kaur sitter vid podiet med en penna i handen, headset och en DHR-banderoll bakom. Papper syns på bordet.

Foto: Sex avdelningsombud vid årsmötet sitter och skriver. På bordet framför dem syns papper, en petflaska och plastmuggar.

“**Vårdplanering**” och ansåg andra att-satsen besvarad. När det gäller motionen om “**Rullstolstaxi**” ansågs första och andra att-satsen besvarade och tredje att-satsen bifölls. (Mer om vad som hänt under året i dessa områden kan du läsa om under respektive samverkansråd).

Valberedningen har efter årsmötet bestått av:

- Anders Runnman, Nynäshamn (sammankallande)
- Anders Berglund, Nynäshamn

Ekonomi

Distriktet har erhållit anslag från region Stockholm, bidrag från ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) samt del av medlemsavgiften från riksförbundet.

Distriktets revisorer har efter årsmötet varit:

Ordinarie	Nina Jönsson, Järna
	Anders Runnman, Ösmo
Suppleant	Karin Sääf Göransson, Bagarmossen

Siffergranskningen har utförts av Monica Hedberg, auktoriserad revisor, Öhrlings PriceWaterhouseCoopers AB.

Distriktets intressepolitiska arbete – så här arbetar vi

Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar DHR Stockholms läns distrikt för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda.

En av utgångspunkterna i vårt arbete är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är utifrån detta perspektiv vi arbetar.

Universell design

I vårt arbete har universell design en central plats. Universell design innebär tillgänglighet och användbarhet för alla. Med universell design menas att göra rätt från början och på så sätt slippa dyra ombyggnationer i efterhand; för att uppnå tillgänglighet och användbarhet för alla.

Samverkansråd

Vårt praktiska arbete genomförs bland annat genom att vi har representanter i olika Samverkansråd inom regionen.

Distriktet svarar på remisser

Distriktet har svarat på en remiss under 2019. Det var en remiss om regionens nya Innovationsstrategi.

I remissvaret lyfte vi bland annat fram: För att regionens invånare med egen erfarenhet av att leva med funktionsnedsättning, eller närstående till personer med funktionsnedsättning, ska kunna ta del av och bidra till den utveckling som innovationsstrategin verkar för så måste ett tydligt funktionshinderperspektiv finnas i strategin. Strategin ska förmodligen vara ett levande dokument som bidrar till att den viljeriktning som strategin ger uttryck för, hela tiden, finns med i regionens arbete för att uppnå uppställda mål. Som det är nu saknas ett tydligt funktionshinderperspektiv i strategin.

Insändare och debattartiklar

Distriktet syns i media genom att vi skriver insändare och debattartiklar som vi publicerar i olika media.

- Den 25 april uttalade sig Yvonne Björkman i P4 Stockholm med anledning av Lindens psykoteraimottagning i Vasastan för funktionsnedsatta som hotades av nedläggning. Den lades senare ned och person som varit patient hos dem får sin fortsatta behandling vid något av Habilitering & Hälsas habiliteringscenter. Det kommer att drabba personer med intellektuella funktionsnedsättningar och personer med stora, omfattande rörelsenedsättningar som kanske inte har ett tal, påtalade Yvonne.
- Den 10 september skrev ordförandena för distriktsorganisationerna DHR, RTP, Reumatikerdistriktet, RBU och Neuroförbundet tillsammans med STIL (Stiftarna av Independent Living i Sverige) en gemensam debattartikel bland annat i HejaOlika "Sverige är ett rikt land. Sverige är ett land som säger sig värna mänskliga rättigheter, men hur bra är vi egentligen på att värna dem i praktiken?"

- Den 30 december uttalade sig Yvonne Björkman i SVT:s Rapport om "Tillfällig fattigdom är något som de flesta av oss får uppleva någon gång, men om man har en bestående funktionsnedsättning kan fattigdomen följa en livet ut."

Information, rådgivning och stöd till avdelningar och enskilda medlemmar

Distriktets webbplats används för att sprida information om aktuella frågor, distriktets verksamhet, olika temakvällar och aktiviteter. Under året har fyra medlemsbrev via mejl sänts varav ett även per post med erbjudandet att även i fortsättningen få det via post. Avdelningarna har också genom särskilda meddelanden fått information om aktiviteter och andra handlingar. Ledamöter i distriktsstyrelsen och kanslipersonal har medverkat vid avdelningsårsmöten och andra sammankomster i avdelningarna. Distriktet har erbjudit rådgivning och stöd till avdelningarna och enskilda medlemmar kan kontakta oss för stöd och rådgivning i olika frågor som är angelägna för dem.

DHR-aktuellt i Stockholm

Redaktörer och Gunder Wåhlberg
ansvariga utgivare: Ingela Larsson

Distriktet träffar politiker

Distriktet ordnar ibland möten med olika regionspolitiker för att diskutera och framföra våra synpunkter på frågor som är viktiga för den målgrupp vi företräder.

Distriktet samarbetar med olika aktörer

Distriktet har bland annat ett upparbetat samarbete med Rörelsehinderförbunden i länet. Tillsammans genomför vi bland annat Möjlighetsdagen. På Möjlighetsdagen kan besökare gå på gratis seminarier som på något sätt tar upp funktionshinderperspektiv på aktuella frågor.

Demonstrationer och manifestationer

Distriktet medverkar i och arrangerar olika demonstrationer som exempelvis Manifestation emot indraget assistansstöd och deltar i Prideparaden.

Distriktets arbete med kulturfrågor

Distriktet har en mångårig plats i Kulturrådets samverkansråd som Kulturrådet har tillsammans med representanter för funktionshinder rörelsen. Syftet med samverkansrådet är informationsutbyte och att funktionshinderrörelsen får lämna synpunkter på tillgänglighet och

användbarhet inom kulturens alla områden.

Vår roll i de olika samverkansråden är viktig, eftersom vi kan bli en garant för att funktionshinderperspektivet inte glöms bort.

Insiktsutbildningar

Två Insiktsutbildningar ägde rum för **LOCUM** där funktionshinderrörelsen representerades av oss tillsammans med distriktsorganisationerna Funktionsrätt och SRF. Alla bidrog med personliga berättelser om hur det är att leva med funktionsnedsättningar i vardagen och därefter genomförde vi praktiska övningar både inomhus och utomhus där de som deltog fick prova hur det är att ta sig fram i rullstol, som synsvag eller gravt synskadad, astmatiker eller Strokepatient. Upplevelsen av att få testa själv leder till eftertanke och insikter som kommer fram vid den efterföljande avslutningen med plats för reflektion. Dessa utbildningar är återkommande varje år och vi har varit på Sabbatsbergs Sjukhus de senaste åren.

16 personer deltog i utbildningarna.

Två utbildningar hölls även för **Friskis & Svettis** under året. Det var första gången vi och distriktsorganisationerna Funktionsrätt och SRF höll i en utbildning för dem. Vi höll till på en av Friskis anläggningar vid genomförandet. Konceptet var det samma. Kort faktadel hölls bland annat innehållande vikten av och rätten till hälsa på lika villkor. Hur ser det ut med hälsan bland personer med funktionsnedsättning? Personliga vardagsnära berättelser om hur det är att leva med en funktionsnedsättning var en annan del av utbildningen och därefter fick de själva prova på att träna i sin anläggning. Då sittande i rullstol, med synnedsättning av olika grad, astma och stroke. Dagen avslutades med fika och reflektion där det framkom att Friskis vill genomföra fler Insiktsutbildningar under 2020. Till detta tillfälle tog vi som representerade rörelsen fram en checklista som delades ut vid första tillfället. Syftet med den var att de som medverkade skulle ta med den till sina respektive anläggningar för att inventera tillgängligheten på sina arbetsplatser. Vid andra tillfället gick vi bland annat igenom vad de hittat för brister i sina lokaler.

8 personer deltog vid dessa tillfällen.

Foto till vänster:
Enkelt åtgärdat hinder
- En uteservering och
sen en övergångsstäl-
leskylt mitt på trotto-
aren.

Foto till höger:
Enkelt åtgärdat hinder
- En uteservering och
sen en övergångsstäl-
leskylt mitt på trotto-
aren.

Gör om - Gör rätt!

Foto till vänster: En skylt på
en toalett - rullstolssymbol och
under texten "Toalett Handikapp"
därunder punktskrift.

Foto till höger: Enkelt åtgär-
dade hinder - Skylt med en pil
(hänvisar till andra sidan), under
sitter en rullstolssymbol och
barnvagnssymbol. Före skylten
ett räcke på tvären framför en
trottoarkant.

En Insiktsutbildning hölls under våren för ett tiotal medarbetare inom **Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen**. Förvaltningens mål är att 90 personer/år ska genomgå en insiktsutbildning men på grund av flytt för förvaltningen hölls utbildning vid endast ett tillfälle. Där medverkade vi tillsammans med distriktsorganisationerna SRF och Funktionsrätt.

Tillsammans med SRF och Funktionsrätt har vi genomfört ett tjugotal insiktsutbildningar med **Trafikförvaltningen**. Förutom förvaltningens egen administrativa personal har vi utbildat kundtjänstpersonal, ordningsvakter, biljettkontrollanter, trafikpolitiker och representanter från företag som av förvaltningen erbjudits inkomma med anbud. Våra utbildningar bygger på ett gemensamt koncept som till delar skräddarsys efter målgruppens speciella önskemål och behov.

Dessutom har en insiktsutbildning genomförts i **kulturförvaltning-**

ens lokaler. Där görs en ombyggnad med inriktning på ökad tillgänglighet och effektivare användning av lokaliteterna dit utlokaliserade enheter kan flytta in till en koncentrerad medelpunkt för en mängd kulturformer.

SAMVERKAN MED REGIONENS LEDNING

Bidragsgruppen

Regionens funktionhinderorganisationer ansöker årligen på fastställd och detaljerad blankett om det bidrag regionen beviljar våra organisationer enligt fastställda kriterier. För 2019 ansökte ett sextiootal organisationer om bidrag och cirka 56 miljoner kunde fördelas. Tilldelat regionsbidrag avser löner inklusive sociala kostnader, hyra samt bidrag för intressepolitisk verksamhet. Innehållet i denna verksamhet utgör grunden för den noggranna bedömning av bidrag som görs utöver de andra kostnader som tas upp i ansökan. Det intressepolitiska innehållet poängsätts och kan variera genom åren beroende på hur väl vi kunnat beskriva vår verksamhet. Efter bidragsgruppens bedömning och förslag beslutar regionstyrelsen om beloppen.

Distriktets representant i gruppen är Gunder Wåhlberg.

Samverkansråd med regionstyrelsens politiker

I detta samverkansråd träffar vi politiker från alla partier i regionstyrelsen och kan i denna direktkontakt med beslutsfattare föra fram synpunkter som berör alla regionens verksamheter. Det enda samverkansråd som består av enbart politiker och har möten månadsvis. Övriga råd ligger på förvaltningsnivå där vi i huvudsak träffar tjänstemän med i stort sett fyra möten om året. Varje möte med regionstyrelseråd har olika teman med inbjudna experter och chefer för olika verksamheter. Vid årets första möte med nyvalda beslutsfattare presenterade sig varje organisation med sin historik och sina verksamhetsområden. Även politikerna har presenterat sig och sin syn på samverkansrådet.

Så påbörjades vår regelbundna kontakt för det kommande året.

Faktaruta

Regionsstyrelsen leder och samordnar regionens verksamhet och ekonomi. Den förbereder ärenden som ska behandlas av landstingsfullmäktige. Styrelsen har ett övergripande ansvar för regionens verksamheter och kan i många fall själv besluta i ärenden som inte behöver gå vidare till fullmäktige.

Faktaruta

Patientnämnden är vårdens fristående och opartiska instans dit patienter, anhöriga och personal kan vända sig när det uppstått problem i kontakten med vården. Till **Patientnämndens förvaltning** kan patienter, anhöriga och personal vända sig med frågor som rör all offentligfinansierad hälso- och sjukvård.

Några av de teman som tagits upp i rådet är givetvis färdtjänst vid flera tillfällen. Vi har löpande information om digitalisering och e-hälsa. Sommarjobb för ungdomar med funktionsnedsättning har vi fått information om liksom arbetet med kompetensförsörjning. En stor fråga är regionförvaltningarnas samlokalisering då all personal flyttar ut ur landstingshuset. Frågor inom sjukvårdsområdet har tagits upp liksom forskningsfrågorna. Hållbarhetsfrågorna i vid mening har diskuterats vid flera möten och S:t Eriks ögonsjukhus som flyttar till större lokaler vid Karolinska. Finansregionrådet har informerat om aktuella budgetfrågor och om kompetensförsörjning.

Vid varje samverkansmöte finns också punkten där vi från organisationerna lyfter frågor som efter vårt förmöte tas upp med politikerna. Således ett råd med plats för stor variation i innehållet.

Distriktet representeras av Jaan Kaur och Gunder Wåhlberg.

Regionens bemötandepreis

Bemötandepreiset 2019 tilldelades Sachsska barn- och ungdoms-sjukhuset, Akutvårdssektionen, avdelning 74, för sitt arbete med att förbättra tillgängligheten för barn och unga med kronisk sjukdom eller svår funktionsnedsättning. Avdelningens sätt att arbeta innebär att barnkonventionen följs och att alla bemöts utifrån sin egen nivå samt att rätten till en god vård efterföljs.

I juryn representeras distriktet av Gunder Wåhlberg.

KULTUR

Kulturförvaltningens samverkansråd (KUF)

Samverkansrådet och undergrupper har under året haft fyra möten under ledning av *Eva Bergquist* och olika tjänstemän presenterar delar av verksamheten. En mindre grupp ur rådet har påbörjat möten med förvaltningen kring samverkan kring konst. Visning av konsten på Nya Karolinska har gjorts på plats. Vårt deltagande i samverkansrådet har med åren blivit mer effektivt och lyhört för våra synpunkter på hur regionen kan utveckla sin roll i ett spännande och

Faktaruta

Bemötandepreiset belönar initiativ som förbättrar bemötandet av personer med funktionsnedsättning samt ökar tillgängligheten till regionens olika verksamheter. Efter att nomineringarna kommit in diskuteras dessa av en jury som består av utsedda politiker och distriktsrepresentanter från Funktionsrätt, SRF och DHR.

tillgängligt kulturliv. När landstinget vid årsskiftet blev region presenterades en omfattande verksamhetsplan och dessa olika processer följs upp i samverkansrådet.

Distriktets representanter i rådet är Gunder Wåhlberg och Beatrice Kolijn.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens (HSF) råd

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har haft 11 samrådsmöten samt träffat presidiet vid två tillfällen. Björn Eriksson är ny hälso- och sjukvårdsdirektör tillika ordförande i samverkansrådet. Under jul och nyårshelgerna har det varit hög belastning. Det blev fullt på de geriatriska sjukhusen och det var även svårt att ta hem patienter. Husläkarna har idag ett viktigt ansvar och funktion i sjukvårdssystemet, och närankuterna gjorde en jätteinsats under helgerna. Avdelningen för Närsjukvård var och besökte rådet för att ge en uppdatering kring geriatriska vården i Region Stockholm. De berättade att man idag bara har upphandlade avtal, men det ska bli att ha vårdval och upphandlade avtal parallellt. Vårdval rehabilitering vid långvarig smärta med eller utan samsjuklighet och vid utmatningssyndrom, startade 2014 och nu kommer det göras en revidering av vårdvalet. Primärvården kommer nu att inkludera/behandla både smärta och psykisk ohälsa samtidigt, förebyggande. Förtroendet för vården är på nedgång; Region Stockholm har en stor omställning inom vården de senaste åren och det spelar en roll. Verksamhetsplanen för kommande år avseende hälso- och sjukvårdsnämnden och den nya vårdens kunskapsstyrningsnämnd. Mål och uppdrag 2019 för Hälso- och sjukvårdsnämnden innehåller bland annat en primärvårdsstrategi och ökade resurser till primärvården, en första linjens psykiatri och en definition och införande av digital vårdgaranti. Hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag är att utifrån befolkningens behov säkerställa ett hälsofrämjande, patientsäkert och tillgängligt vårdutbud av hög kvalitet utifrån de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat. Verksamhetsplan, mål och uppdrag för kunskapsstyrnings-

Faktaruta

Kulturnämnden administrerar och verkställer regionens kulturpolitik och svarar för satsningar inom ett brett kulturområde. Nämnden bidrar till att stimulera och utveckla regionens kultur- och föreningsliv.

Faktaruta

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ansvar för ledning av landstingets hälso- och sjukvård. Uppdraget innefattar ansvar för all hälso- och sjukvård samt tandvård och insatser enligt LSS. Nämnden ska se till att hälso- och sjukvården styrs, samordnas och utvecklas på ett sådant sätt att de samlade resurserna anpassas till befolkningens behov och bidrar till förbättring av hälsotillståndet.

nämnden är bland annat att utarbeta ett förslag till plan för förbättring av patientsäkerhetsarbetet. Kunskapsstyrningsnämndens uppdrag är att med fokus på kunskapsutveckling och kunskapsstyrning i ett långsiktigt perspektiv, säkerställa att vården är kunskapsbaserad, säker, håller en hög kvalitet och utförs på det mest effektiva sättet.

Vi deltog i dialogmöte om primärvården. Region Stockholm har fått till uppgift att ta fram en primärvårdsstrategi. Strategin ska ligga till grund för att bygga en stärkt primärvård där husläkarmottagningarna även fortsättningsvis utgör navet i sjukvården. Ett utav samrådsmötena handlade om Primärvård/nära vård där man informerade om arbetet med att ta fram en primärvårdsstrategi för regionen 2019-2025. Strategin ska utgöra en gemensam ledstång för politiker och tjänstemän och utförare inom primärvården fram till och med 2025. Det övergripande målet är "En tillgänglig och nära vård för en jämlik och förbättrad hälsa hos invånarna". Vi tog upp att det också måste vara universellt utformat.

Avdelningen för särskilda vårdfrågor var och berättade om uppsökande verksamhet (munhälsobedömning och munvårdsutbildning) till vissa äldre och personer med funktionsnedsättning. Idag har man 7 leverantörer och ett nytt avtal förväntas. Det kostar inget för patienten.

Vi fick information om förbrukningshjälpmedel i hemmet och leveranssätt, där vi tog upp vikten om att organisationerna får möjlighet att delta i upphandling av sortiment till förbrukningshjälpmedel och att se över möjligheten till att tidsbestämma leveranserna, man ska försöka att förbättra alternativen till leveranser.

Vi har också pratat om den framtida hemsjukvården. Förvaltningen föreslår bland annat att hemsjukvårdens uppdrag ska behållas i dess nuvarande form men att man ska stärka upp hemsjukvården. Hemsjukvården ska utföras av vårdgivare som har husläkaruppdrag. Övriga insatser som räknas till hemsjukvård är ASIH, avancerad sjukvård i hemmet, läkarinsatser i särskilt boende för äldre (säbo) och hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet men benämns inte som hemsjukvård. Det som är nytt i förvaltningens förslag är att hemsjukvården får ett tydligare uppdrag, mer fokus på uppföljning, revidering

av ersättningar samt en översyn av gränser och samverkan med ASIH.

Den prehospitalla vården inom regionen består i dagsläget av: prioriterings- och dirigeringsjänst, intensivsvårdsambulanser, ambulanser, psykiatriambulanser, ambulanshelikopter, tre akutläkarbilar, bariatrics ambulans, jourläkarbilar, ledningsenheter, transportambulanser, sjuktransporter, därtill räknas även sjukresor och 1177 Vårdguiden till den prehospitalla vården. Det nyaste tillskottet är den bariatrisk ambulansen vilket är en extra lång och bred ambulans som är anpassad till personer med väldig övervikt.

HSF kommer att flytta under 2020. Det kommer bli aktivitetsbaserad arbetsplats, som innebär att man inte kommer att ha ett eget skrivbord. Vi tog upp frågan kring de som behöver ha anpassade arbetsplatser, man svarade att man utgår från individens behov för att säkerställa tillgängligheten för medarbetarna.

Närsjukvården kom och berättade om insiktsutbildningarna, de anordnas en till två gånger per termin, det är ett mycket lyckat samarbete med distriktsorganisationerna DHR, SRF och Funktionsrätt. Det är både spännande och insiktsfullt. Det är lärorikt och den dåliga tillgängligheten i deras egna lokaler blir mycket tydlig. Det finns många funktionshinder som är dolda, detta behöver de jobba mer med.

Man har gjort en översyn av fritt val av hjälpmedel som är klar och beslutat om. Med fritt val äger man produkten och kan inte lämna tillbaka den. Två nya rekvisitioner införs, enkel hopfällbar elrullstol samt drivaggregat till manuell rullstol.

Folkhälsa i länet – Folkhälsorapport och policy togs upp vid ett tillfälle, i denna folkhälsorapport fanns inte folkhälsan hos personer med funktionsnedsättning med, det saknas i rapporten. Man skulle ta med sig frågan.

Kvalitet och patientsäkerhet kom och informerade om uppdraget förvaltningen har fått gällande strukturen för vården av patienter med sällsynta diagnoser. Hälso- och sjukvårdsdirektören har fått i uppdrag att ta fram underlag till en ny specialvårdsnivå, utarbeta en

modell för omhändertagande av patienter med flerfunktionsnedsättningar inom primärvården samt skapa nya förutsättningar för en förbättrad samordning mellan vårdgivare och patienter med sällsynta diagnoser. Region Stockholm har dessutom fått rollen som ordförande för den Nationella Funktionen för sällsynta diagnoser. Regionen ska också agera samordnare för centrum för sällsynta diagnoser. För att en diagnos ska räknas som sällsynt krävs att den ställs på mindre än 1 av 1000 personer. I Sverige upptäcks cirka 250 sällsynta diagnoser per år. Det finns tecken på att den här patientgruppen hamnar i kläm. Man har sett att vården fungerar bra när man är barn men att det är svårare att samordna vården för vuxna personer. En ytterligare problematik för patientgruppen är vardagssjukvården, det vill säga när en person med flerfunktionsnedsättningar får vanligt förekommande sjukdomar exempelvis influensa. För vårdgivaren kan det ibland vara mer komplext att behandla dessa patienter. För att komma åt det här vill man undersöka möjligheten till ett tilläggsuppdrag inom primärvården. Det är dock viktigt att se till helheten, vården kring de här patienterna måste samordnas på ett bra sätt.

Projekt och utredningskontoret informerade om Långtidsutredningen som fått ett nytt direktiv. Utredningen har numera en parlamentarisk referensgrupp och har fått en ny tidsplan. Arbetet kommer att fortgå under hela mandatperioden. Den första perspektivrapporten är "Patienten, invånaren och behovet". De övergripande slutsatserna i rapporten är: Behoven och vårdefterfrågan kommer sannolikt att följa samma mönster som de haft de senaste 20 åren om inget förändras i struktur och tjänstedesign. Förebyggande insatser av både individ och hälso- och sjukvård är väsentliga för att minska vårdbehoven. Värderingsskiftet i nya generationer leder till högre krav och högre förväntningar på vården.

I årsskiftet fick vi i samverkansrådet en första presentation av en ny framåtsyftande utredning **Långtidsutredning Hälsa och sjukvården 2040**. Den ska vara främst faktadrivna för att med en gemensam faktabas ta tag i framtidsdiskussioner. Ett antal faktablad finns med demografi, levnadsvanor, vårdproduktionsdigitaliserade vårdfakta, forskning, psykisk ohälsa vårdens kvalitet, äldreomsorg mm.

Vi har också pratat om uppsägningar av läkare och den oro det medför för medborgarna men också personal.

Samverkansöverenskommelser mellan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och organisationerna kommer att ses över och DHR har svarat på denna.

Under året har vi deltagit i workshops och seminarium för det som blev Strategi för egenvård. Där egentligen det självklara skulle bekräftas; att egenvård är en viktig del för att främja hälsa och delaktighet. Det mer intressanta är att tydligt koppla egenvården till primärvården i den storstilade genomförandeplanen till 2025. Men också med ett tryck på individens eget ansvar. Inriktningen är kompetenshöjning där egenvården anpassas efter individens behov, med en stödjande struktur.

Nästa steg från hälso-och sjukvårdens sida är att presentera en genomförandeplan med prioriterade åtgärder, där vi också hoppas bli engagerade.

Akutsjukhusen

FHS (Framtidens hälso-och sjukvård) med sikte på 2025 har börjat påverka akutsjukhusen i Regionen, allt eftersom hela strukturen görs om. En nivå mellan den allmänna primärsjukvården (vårdcentraler) och akutsjukhusen ska via tio planerade lättakutcentraler sänka patienttrycket på akutsjukhusen. Under året har åtta lättakuter kunnat öppnas, som i utbyggt skick har provtagning/analyser, röntgen och ortopedi med resurser för exempelvis gipsning. Mellan "Rörelsen" och akutsjukhusen har aldrig något samverkansavtal förekommit, enbart sporadiska informationsträffar.

Möjligheterna till reellt samverkande har bedömts alltför komplicerat, genom de många och varierade medicinska divisionerna. "Diagnos"organisationerna har själva etablerat påverkansarbete.

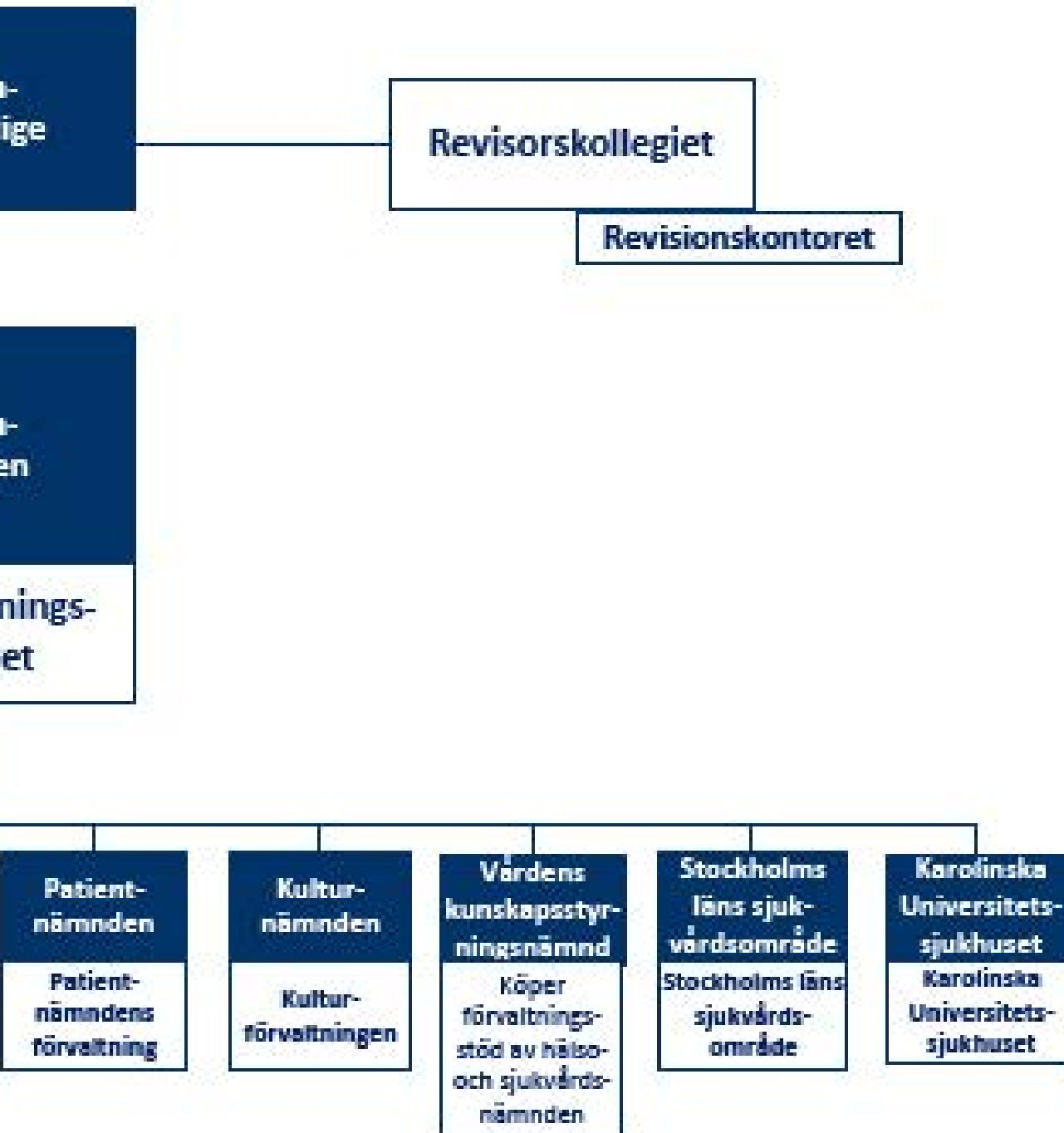
Distriktet representeras av Amir Amirrazi, Anders Berglund, Yvonne Björkman, Olle Johansson, Jaan Kaur och Sari Nykvist.

Region Stockholms tjänster 2011

- Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB**
- Södersjukhuset AB
 - Danderyds Sjukhus AB
 - Södertälje Sjukhus AB
 - Sct Eriks Ögonsjukhus AB
 - Folktandvården Stockholms län AB
 - Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
 - Stockholm Care AB
 - MediCarrier AB
 - Locum AB
 - Waxholms Ångfartygs AB
 - AB Stockholms Läns Landstings Internfinans
- Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje***
- TioHundra AB
- AB Storstockholms Lokaltrafik, SL**
- AB SL Finans
 - SL Älvsjö AB

Änstemannaorganisation 9-2022

HABILITERING

Referensgrupp för habilitering

Under året har det varit två möten med referensgruppen för habilitering med beställarna samt två sammanträden med Habilitering & Hälsa. En av de frågor som varit aktuella under året är nedläggningen av psykoterapimottagningen Linden. Vi tillsammans med distriktsorganisationerna RBU och FUB protesterade mot nedläggningen av Linden. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen vill att stödet ska komma fler patienter till godo och att insatser ska ges bland personal inom primärvården och första linjens psykiatri utöver insatser och stöd patienterna får inom habiliteringen. Vi i DHR Stockholms län påtalade i ett reportage i radion faran med att människor med funktionsnedsättning inte kommer få ett tillräckligt stöd av psykiatri för att kompetensen inte alltid är tillräcklig; till exempel om personer använder sig av Bliss, som är ett sätt att kommunicera. Det behövs kompetens och tid. Sjukvårdspersonal har inte tillräckligt med kunskap och kan inte sätta av den extra tiden det tar att kommunicera på ett sätt som målgruppen behöver. Det är få husläkarmottagningar/vårdcentraler som har denna kompetens. Man är medveten om att det saknas kompetens inom psykiatri vad gäller att möta habiliteringens målgrupper och de vill satsa på en generell kompetenshöjning. Första linjens psykiatri för personer med funktionsnedsättning, finns det tankar om att ansvaret ska ligga hos vårdcentralerna och att de ska kompetens höjas men detta är inte klart ännu. Beslut väntas under våren 2020. Klimatet upplevs som hårt för människor med funktionsnedsättning. Vår hälsa är generellt försämrad och påverkad av åtstramning gällande möjligheter till personlig assistans, LSS, färdtjänst med mera. Vi kommer att följa upp detta.

Det finns ett tilläggsuppdrag till husläkarmottagningarna, gällande omhändertagande av personer med funktionsnedsättning. Här finns ingen tidsplan på grund av aktuellt besparingsbeting, men det kommer att presenteras under våren 2020. Sällsynta diagnoser, Socialstyrelsens slutrapport om sällsynta sjukdomar, nationell funktion och förslag till strategi ligger hos Socialdepartementet. Hälso-

och sjukvårdsnämnden har nu gett hälso- och sjukvårdsdirektören uppdraget att inkomma med underlag för ställningstagande till ny specialistvårdnivå för patienter med sällsynta sjukdomar. – Att utarbeta en modell för omhändertagande av patienter med funktionsnedsättningar i primärvården samt – att skapa förutsättningar för en förbättrad samordning mellan vårdgivare för patienter med sällsynta diagnoser. Ett förslag kommer presenteras sista mars 2020. En annan fråga som vi har tagit upp är intensivträningen på Puffa.

Det finns en interaktiv utbildning åtkomlig för alla, "Möta patienter med funktionsnedsättning". Habiliteringsläkarna Annika Brar och Monica von Heijne ligger bakom på uppdrag av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Där finns bland annat ett avsnitt om Försäkringskassan (om intyg). Sjukvårdspersonal kan logga in och även andra kan genomföra utbildningen utan inloggning. Utbildningen syftar att ge råd, stöd och tips till personal inom vården som möter habiliteringens målgrupper.

Distriktet representeras av Yvonne Björkman.

HJÄLPMEDEL

Referensgruppen för hjälpmedel

Under året har det endast hållits ett referensgruppsmöte med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, tillsammans med distriktsorganisationerna SRF och Funktionsrätt.

Frågor som vi har tagit upp är:

Byte av hjälpmedelscentral, vad gäller? Hjälpmedelscentral kan bytas, men man måste ha en förskrivare som är villig att följa med då konsulenterna inte gör egna utprovningar och föreskriver hjälpmedel. På de olika hjälpmedelscentralerna kan det finnas olika medan den privata hjälpmedelscentralen, Sodexo kan förhandla och avtala direkt med leverantörerna.

Uppföljning av hjälpmedel år 2018: På Norra sidan var kostnaden cirka 322 mkr för rörelsehjälpmedel. Till exempel cirka 19 000 manuella rullstolar, cirka 1 800 elrullstolar, cirka 15 800 rullatorer och cirka 2 000 personlyftar. På södra sidan var kostnaden cirka 277 mkr för

rörelsehjälpmedel. Till exempel ca 16 800 manuella rullstolar, ca 1 650 elrullstolar, ca 13 300 rullatorer samt cirka 2 100 personlyftar.

Brukarråd Sodexo

Under året har det varit tre brukarrådsmöten med hjälpmedelscentralen Sodexo på norra sidan av länet. I detta forum deltar vi tillsammans med distriktsorganisationen Funktionsrätt, samt verksamhetschef och konsulenter och ibland tekniker när det har varit sådana frågor. Brukarråden har samtalat om medlemmarnas funderingar och frågor som berör hjälpmedelscentralen Sodexo som till exempel information om vilka elrullstolar man kan ha med sig på olika kollektivtrafikslag, om utbildningar av förskrivare och konsulenter samt hur rutinerna ser ut med lämning av hjälpmedel med mera. Sodexo är väl medvetna om den röra det är utanför dem, de kommer att flytta till det nyrenoverade grannhuset senast augusti 2020. Byggföretaget försöker göra det tydligt och säkert utanför huset. Sodexo har skapat ett strategiskt produktråd för att säkerställa ett effektivt och kvalitetssäkrat stöd för hjälpmedelservice produktsortiment. En av intressegrupperna är brukare/patienter och strategin är brukares/patienters livskvalitet och patientsäkerhet. Som ett led i att säkerställa att Sodexo har kunskap och information om synpunkter på sortiment och produkter från brukare/patienter så vill de nästa år starta ett pilotprojekt med personer från brukarorganisationerna, som är villiga att testa och ge synpunkter på sortiment.

Brukarråd Hjälpmedel Syd, MAH och KommSyn

Under året har det varit två brukarrådsmöten med Hjälpmedelscentralen Syd, MAH (medicinskteknisk apparatur i hemmet) och KommSyn (hjälpmedelsverksamhet för personer som har behov av kommunikations-, kognitions-, syn- eller hörselhjälpmedel). I detta forum deltar vi tillsammans med distriktsorganisationerna SRF och Funktionsrätt samt verksamhetschefer, konsulenter och tekniker från de tre olika avdelningarna. Under året har hjälpmedelscentralelen renoverats. DHR har åter tagit upp problemet med för få parkeringsplatser för personer med rörelsenedsättning samt att de som finns är för smala. Vid ett av tillfällena presenterade en hjälpmedelskon-

sulent ifrån varje verksamhet hur de arbetar med konsultationer och rådgivning. På MAH arbetar alla med rådgivning, på MAH görs inga utprovningar då många av förskrivarna på specialistklinikerna har hög kompetens och sköter utprovningarna själva. Hjälpmedelskonsulenterna ger råd och information och har mycket kontakt med förskrivarna. På Kommsyn arbetar hjälpmedelskonsulenterna mycket med rådgivning, utprovningar, utbildningar med mera. Konsulenterna är uppdelade i olika områden såsom kognition, kommunikation och omgivningskontroll. De utgår från remiss ifrån förskrivare som är i behov av expertkunskap och behöver hjälp i samband med utprovning. Det är viktigt att brukaren är delaktig i hela processen. KommSyn samverkar med andra delar inom vården som till exempel rehabiliteringen. Hjälpmedelskonsulenterna på Hjälpmedel Syd jobbar inom olika områden utifrån produktsortimentet – manuella rullstolar, elrullstolar och ADL hjälpmedel. Hjälpmedelskonsulenterna har mycket rådgivning via telefon till både brukare och förskrivare samt träffar brukare i samband med utprovningar. Utprovningar kan ske både med och utan tekniker beroende på behov av anpassning.

MAH har fått avtalsförlängning av vårdavtalet med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och har nu ett avtal till t o m 2021-08-31. Hjälpmedel Syd, teknisk service erbjuder nu möjlighet att boka enklare serviceärenden via 1177 som till exempel fixa bromsarna, punktering med mera. KommSyn har fått förlängt avtal med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Distriktet representeras av Amir Amirrazi och Yvonne Björkman.

Läkemedelskommittén

Under året har två möten hållits med läkemedelskommitténs brukarråd. Där har bland annat information getts om nyheter för året i Kloka listan och om ny kunskapsorganisation i Region Stockholm. Rådets samverkan framöver och andra viktiga läkemedelsfrågor har diskuterats.

Gerd Lärfors, som är rådets ordförande berättade bland annat om Vårdens kunskapsstyrningsnämnd, som är den politiska nämnd i Region Stockholm som ansvarar för att leda kunskapsstyrningsorga-

nisationen inom Hälso – och Sjukvård samt Tandvård.

Nyheter inom Kloka Listan har också diskuterats under året. Vikten av hälsofrämjande aktiviteter finns numera med i Kloka Listan samt kostvanor, dessa om levnadsvanor fanns även med från tidigare år, men nu är det mer etablerat utifrån olika forskningsrapporter.

Distriktet representeras av Anna Westerberg och Ingela Larsson.

E-hälsan

Inera ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Genom att erbjuda kompetens inom digitalisering ska Inera stödja ägarnas verksamhetsutveckling. Det görs genom att Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. Personer med funktionsnedsättning kan finnas inom alla kategorier det vill säga vi är invånare, vi kan vara medarbetare och beslutsfattare. Därför är tillgängliga digitala lösningar en nödvändighet. Här kommer DHRs viktiga roll som representant i samverkansråd med Inera in. DHR behövs för att tillsammans med övriga organisationer inom funktionshinderrörelsen bevaka och värna tillgänglighetsperspektivet i Ineras arbete.

Samverkansrådet har träffats tre gånger under 2019. Träffarna ägnades åt planering av en Insiktsutbildning som planeras till 2020.

Distriktet representeras av Amir Amirrazi, Anders Berglund, Yvonne Björkman, Olle Johansson, Ingela Larsson och Sari Nykvist.

Stockholms läns sjukvårdsområde

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) är en del av Region Stockholm och har hand om all landstingsdriven vård utanför akut-sjukhusen. SLSO erbjuder vård i livets alla skeden.

Efter att rådet haft en genomgång av Patientdatalagen inbjöd vi till en uppskattad medlemsträff med samma innehåll.

Vi har haft återkommande möten om och kring Framtidens vårdmiljöinformation (FVM) och den avbrutna upphandlingen, engagemanget i Patientrådet och dess framtida användning.

En del har pratats om äldrevården på Sollentuna sjukhus.

DHR har lyft frågan om information i alternativa format. SLSO har samma text som KI om alternativa format, att man kan vända sig till

Faktaruta

E-hälsa är för vårdutövande som tar hjälp av elektroniska processer och kommunikation. Begreppet kan omfatta en rad tjänster i gränslandet mellan medicin, sjukvård och informationsteknik, såsom e-journaler, och hälsoinformation för patienter.

VS-Kom vid individuella behov så som uppläst i telefon, storstil eller punktskrift.

DHR frågar om det finns diskussion om ytterligare privatisering av SLSO-driven primärvård? Martin Forseth svarar att det inte är aktuellt.

Samverkansrådet har identifierat att Ineras tjänster i 1177 har alltför stora brister i tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Ineras plattform för digitala tjänster utgör ett stort hinder för ökad tillgänglighet. Arbete pågår med att ta fram en ny plattform för 1177.se och där ska ett större mått av tillgänglighet vara möjlig. I appen Alltid öppet pågår ett utvecklingsarbete som möjliggör skapandet av digitala kallelser.

Självincheckningsautomat innebär att patienten själv gör ankomstregistrering när man anländer till en vårdinrättning, där man tidigare har anmält sin ankomst i en reception. Det pågår ett utvärderingsarbete på några av SLSO:s vårdcentraler.

Inventering pågår av hyreskontrakt som är uppsägningsbara, för att kunna ställa nya krav på tillgänglighet vid förhandlingar. När hyreskontrakt går ut och ska omförhandlas kontrolleras både yttre och inre tillgänglighet; inför ny förhyrning undersöks tillgängligheten. Bristande tillgänglighet leder till att kontrakt inte skrivs.

I denna samverkan representeras distriktet av Olle Johansson och Jaan Kaur.

Locums samverkansråd

Locum, hyresvärden för den Regionägda vården, bjuder in representanter för funktionshinderrörelsen till Samverkansråd fyra gånger per år. På mötena får vi veta vad som är aktuellt inom tillgänglighetsområdet på våra sjukhus. Vid varje tillfälle får organisationsrepresentanterna tillfälle att berätta vad som pågår i våra organisationer.

Mötena har bestått både i form av workshops, där vi tillsammans har kommit fram till hur vi vill ha mötena framöver. Det har dels handlat om hur vi lyssnar till varandra för att lära oss av varandra, dels vad vi vill att LOCUM ska prioritera kring tillgänglighet.

2019 fick vi bland annat ta del av och ge synpunkter på ritningar inför nybyggnationer och ombyggnationer av sjukhus eller avdel-

Faktaruta

Locum AB är en av Sveriges större fastighetsförvaltare med ett fastighetsbestånd på cirka 2,1 miljoner kvadratmeter lokaler i Stockholms län. Bland hyresgästerna dominerar sjukvården i länet. Locum AB ägs av Region Stockholm.

ningar på sjukhus.

Samrådsrepresentanterna ombads även att medverka i samband med granskning av tillgänglighet på länets sjukhus, de som Locum ansvarar för.

Två intressanta studiebesök har genomförts. Ett på Södersjukhuset där vi tittade på den nya kirurgavdelningen som skulle öppna bara några dagar efter att vi hade varit där. Vi blev guidade genom bland annat så kallade hybridsalar, vilket är extra stora operationssalar med väldigt avancerad teknik.

Det andra studiebesöket var på Huddinge sjukhus BB, som har fått namnet Chopin. Här har man satsat på att göra avdelningen mer vänlig för både de blivande föräldrarna, som för besökarna, genom att ha öppna ljusa ytor med utsikt mot grönområden.

Under det sista mötet innan jul diskuterade vi bland annat hur alarmknappar är utformade och hur lättillgängliga dessa är. Utifrån diskussionen kom vi fram till att detta ska vara ett prioriterat område under våren. Det blev tydligt att det ser väldigt olika ut, beroende på vilket sjukhus man råkar befinna sig på. LOCUM vill gärna ha in synpunkter från oss alla, hur var och en upplever hur olika alarmknappar fungerar, om de exempelvis går att nå eller är lätta att använda.

Mötena i samverkansrådet har varit väldigt inspirerande och det har med engagemanget inom rådet att göra, både från rådsmedlemmarna, men inte minst från LOCUM.

Distriktet representeras av Sari Nykvist och Anna Westerberg.

TRAFIK OCH KOMMUNIKATIONER

Distriktsorganisationerna DHR, SRF och Funktionsrätt samverkar med trafikförvaltningen om tillgänglighet i kollektivtrafik och färdtjänst för hela region Stockholm.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Tillväxt och regionplaneförvaltningen bjöd in till ett samverkansråd med funktionshinderrörelsen och pensionärsorganisationerna. Mötet

ägde rum i juni och ägnades åt att diskutera fortsatt samverkan – hur ska den se ut? Synpunkter lämnades bland annat om att det är för lite att ses endast en gång per år i samverkansrådet.

Förutom det fick vi en genomgång av vad som är på gång med anledning av att Landstinget nyss blivit Region. Det innebär bland annat att fastställa strategier för länets utveckling och att samordna insatser för att genomföra den. En annan ambition är att öka samverkan med aktörer i regionen.

Frågorna som Tillväxt- och regionplaneförvaltningen hanterar är många bland annat fysisk planering, trafikinfrastruktur, klimat och miljö, digitalisering, bidrag och innovation.

Trafikverkets råd

Trafikverket Stockholm och Gotlands råd träffas för att få information om aktuella inventeringar och renoveringar runt om i länet samt på Gotland. I år har rådet haft två möten, anledningen till det var trafikverkets kontors omorganisation.

Exempel på ämnen som diskuterats under året:

- Renovering på Getingmidjan som har justerats. Tre avstängningar gjordes under året.
- ÅVS (Återvinningscentral) Flemingsberg: Rapportskrivning pågår. Kan vara intressant med återkoppling när rapporten är klar. Rådet lyfte brister i tillgänglighet på grund av bland annat höjdskillnader och lutning i anslutningar till stationen.
- ÅVS:er på Gotland: Rådet framförde att det behöver säkerställas att Funkisam Gotland blivit involverade i arbetet.
- Stockholms Centralstation: Plattformer och spår. Justering av profil på spår 13–16 för enhetlig standard på hela stationen har genomförts.
- Gula gången: Reklam flyttas från sidoväggar vilket tidigare har varit ett problem och störande för orienteringsbarheten. Om det blir rörlig reklam eller ej är ännu inte klart.

Samverkansrådet har träffats sex gånger varav tre var med politikererna från trafiknämnden samt färdtjänstnämnden. För att kunna

Faktaruta

Trafiknämnden fattar beslut, upphandlar samt ingår avtal. Avtalen överläts därefter till AB SL vilka uppdrar åt trafiknämndens förvaltning – kallad trafikförvaltningen – att förvalta avtalen för AB SL:s räkning. Till **Trafikförvaltningen** hör SL:s personal, administrativa tillgångar, avtal och tillgångar som inte hör till trafikverksamheten samt trafikillstånd för järnvägar och sjöfart. Hos AB SL finns tillgångar som hör till trafikverksamheten. **Trafikförvaltningen** ansvarar för att Stockholms länsinvånare och besökare ska kunna resa tryggt, tillgängligt och hållbart med kollektivtrafiken i länet.

påverka bättre för tillgänglighet har vi resursgrupp till hjälp. I resursgruppsamtal vid enskilda projekt eller investeringar eller förändring i kollektivtrafik.

I samverkansavtal med trafikförvaltningen har vi haft till hjälp resursgrupper som:

Land och sjö resursgrupp

Resursgruppen har haft fyra träffar där vi informerats om vad som är nytt eller skall förändras kring att resa i skärgården med fartyg.

Färdtjänst

Under året har 4 träffar hållits. Där tas våra medlemmars funderingar och synpunkter upp till färdtjänstkontoret och berörda tjänstemän. Dessutom har sex workshops genomförts. I workshops samtalar vi om ny metod att hålla kontakt med färdtjänsts kundtjänst, beställa våra färdtjänstresor genom minas sidor/APP/digitala brev eller möjligheter till att inskicka digitala blanketter. I år har många av oss kunnat få vår faktura direkt genom e-faktura istället för på papper.

Året började tyvärr dåligt för oss rullstolsanvändare då vår rätt till fria resor vid behov begränsades till 500 fritid resor. Distriktsstyrelsen förstår ert missnöje och vi delar med er oro och besvikelse på våra beslutfattare. Vi tycker att vi har blivit diskriminerade. Vi har alla drabbats hårt av försämringar i våra rättigheter bara för att politikererna vill spara pengar och sänka kostnaden. Men det som de inte förstår är att våra rättigheter är våra möjligheter till att leva tryggt i vårt vackra län.

Distriktsstyrelsen tackar för er närvaro och stöd på de medlemsmöten och samlingar som ni har kommit och har visat vårt gemensamma missnöje till politikerna.

Vi sitter inte tyst - nej vi kämpar vidare tills vi får våra rättigheter.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT) resursgrupp

Stockholmsregionens kollektivtrafik står inför stora förändringar. Mellan år 2015 och 2030 beräknas befolkningen i Stockholms län

öka med 620 000 personer. Nu byggs kollektivtrafiken ut för att möta behoven från en växande region.

Under året har tre träffar hållits med konsulter från FUT. Även om arbete pågår har inte vår samverkan varit mycket. Det är kanske i detta läge vi inte kan påverka mer. Även om vi på våra tidigare träffar med FUT har kommit överens om att skall finnas minst två hissar i varje station. I år har förvaltningen velat diskutera mest om konst i tunnelbanan med oss.

I samverkan med Trafikförvaltningen är Amir Amirrazi, Patrick Englund, Jaan Kaur och Ingela Larsson distriktets representanter.

ÖVRIGA MÖTEN, KURSER MED MERA VI ARRANGERAT

Distriktets kurser och konferenser

Våra medlemsträffar har två syften. Dels ska medlemsträffarna bidra till ökad kunskap för distriktets och avdelningarnas styrelser inom olika intressepolitiska områden som exempelvis färdtjänst och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dels ska våra träffar erbjuda sociala möten mellan våra medlemmar vilka bland annat ska bidra till en känsla av gemenskap. Pub-kvällarna har varit distriktets träffar med socialt fokus.

Under året har distriktet arrangerat 13 egna kurser och konferenser inom vårt intressepolitiska område med totalt cirka 150 deltagare.

Under året har distriktet hållit följande träffar och kurser:

Januari

Januari inleddes med en informationskväll om tillgänglighet i **E-hälsa**. Inbjuden var Eva Lindholm från Inera AB. Vi samverkar med Inera. Kvällen ägnades åt att berätta om vår samverkan och att diskutera våra behov av tillgänglighet i frågor om tillgänglighet och E-hälsa.

Tio medlemmar från våra avdelningar medverkade

Vår andra träff i januari hade tema **Bostäder**. Karolina Celinska, DHRs förbundskansli berättade om förbundets arbete med frågan

om tillgänglighet och bostäder. Hon berörde även aktuell lagstiftning på bostadsområdet och tillgänglighet.

Vid denna träff hade vi nio besökare.

1 extra tillfälle gavs inom ramen för studiecirkeln om **Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning**.

Vid detta tillfälle var det nio deltagare.

Februari

I februari hölls, tillsammans med Huddingeavdelningen, en informationsträff om **förändringarna inom rullstolstaxi**. Fredrik Wallén, Färdtjänstnämnden besökte oss för att bemöta oro och för att svara på mötesdeltagarnas frågor.

25 deltagare närvarade under kvällen.

Ett tillfällen gavs inom ramen för studiecirkeln om **Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning**.

Vid detta tillfälle var det nio deltagare.

Mars

I mars hade vi en välbesökt träff med fokus på **synlighet i media av personer med funktionsnedsättning**. Annika Taesler som skrev en C-uppsats med namnet: "Rullstol i rutan" – om mediabilden av personer med funktionsnedsättning i TV. Lena Glaser, Programdirektör på SVT och Johan Hartman från SVT:s strategiavdelning besökte oss för att samtala med Annika Taesler om vad som hänt på de tio år som gått sedan hon skrev uppsatsen. Samtalet leddes av Jonas Franksson från Stil.

30 personer kom för att lyssna på samtalet.

En informationsträff om **Bilstöd** hölls på distriktets kansli. Peter Ojala från DHRs förbundskansli kom för att ge oss kunskap om förändringar och möjligheter inom bilstödet.

Sex deltagare var närvarande denna gång.

April: Årsmöte och Seminarium, läs mer under punkten Årsmöte.

Maj

Träff om **Färdtjänst** genomfördes tillsammans med Stockholmsavdelningen. Fyra politiker från Färdtjänstnämnden närvarade: Fredrik

Wallén (KD), Veronica Kallander (V), Conny Fogelström (S) samt Malin Karlsson (MP). Moderator var Marita Innergård.

13 personer deltog

Foto: Fyra politiker från Färdtjänstnämnden - Fredrik Wallén (KD), Conny Fogelström (S), Malin Karlsson (MP) och Veronica Kallander (V) sitter bakom ett podie. Conny pratar i mikrofonen.

”Mår vi kvinnor med funktionsnedsättningar? Vilka krav ställs på oss, vad klarar vi av nu när det blir fler och fler ned- och indragningar på flera av de områden som påverkar vårt dagliga liv?”

Sex kvinnor var med under kvällen.

Juni-augusti: Inga träffar genomfördes mellan Juni och augusti.

September

I september bjöd distriktet in till en **ordförande träff** där distriktets framtid diskuterades.

11 personer från sex olika avdelningar deltog.

Oktober

Träff om **villkoren inom Färdtjänst och rullstolstaxi**. Tid gavs till att lyssna på och ställa frågor till Ordförande Fredrik Wallén och Ulrik Waldau, Sektionschef från Färdtjänstförvaltningen. Konsekvenserna av resebegränsningen för rullstolstaxikunder var som tidigare fokus för kvällen.

18 personer deltog.

November

Carina Heise Löwgren, jurist och dataskyddsombud på Stockholms läns sjukvårdsområde besökte oss för att berätta om grunderna i **Patientdatalagen** som reglerar patientsäkerhet och skydd för patientens integritet.

18 deltagare

December: Inga träffar genomfördes.

Smärtcirkeln

Smärtcirkeln har under året läst Rolf och Kristina Nordemars bok "När kroppen gråter". Cirkeln har bestått av tio personer. Under våren träffades gruppen fem gånger och avslutade terminen med ett restaurangbesök. Under hösten träffades gruppen fyra gånger och avslutade även denna termin med ett restaurangbesök. Till varje tillfälle har gruppen haft några sidor i boken i läxa som sedan har diskuterats.

Tillsammans med distriktsorganisationerna Neuroförbundet och Personskadeförbundet - RTP, BOSSE – Råd, Stöd & Kunskapscenter och Rehab Station Stockholm har vi för 6:e året i rad arrangerat Möjlighetsdagen med tema "Hälsa och träning för dig med funktionsnedsättning".

Kursverksamheten har genomförts i samarbete med ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) Stockholms län som också har gett bidrag till täckande av kurskostnaderna.

Informationsmaterial och mässdeltagande

Vi har de senaste åren gått i Prideparaden och så även i år tillsammans med de övriga Rh-föreningarna i Stockholms län. Det är en viktig fråga för oss och ett angeläget samarbete, eftersom våra olika organisationer möter samma fördomar och samma kamp när det gäller frågor om sexualitet.

Distriktets informationsfolder har under året lämnats på platser där potentiella medlemmar kan finnas.

Under året har fyra medlemsnyhetsbrev gets ut till de medlemmar som angett sin e-postadress. Ett utav medlemsnyhetsbrev sändes även per post till de som inte har angett e-postadress och därefter har de som velat fått medlemsnyhetsbrevet per post.

SAMARBETE MED ÖVRIGA FUNKTIONSHINDERORGANISATIONER

Rh-gruppen (Rörelsehinderföreningarna i samverkan)

Möten med samverkansgruppen har hållits vid tolv tillfällen under året. Vid ett möte fick vi information av representanter för föreningen

Med lagen som verktyg kring deras påverkansarbete och Rullstolstaxi diskuterades vid flertalet tillfällen. Träffar har också hållits med Fredrik Wallén, Färdtjänstnämndens ordförande.

Rh-gruppen medverkade i **PrideParaden** den 3 augusti.

Foto vänster:

I prideparaden syns två rullstolsburna personer samspråka.

Foto höger:

Person viftar med prideflagga bakom en person i rullstol (båda i profil).

Faktaruta
Rh-gruppen är en sammanlutning av de sex rörelsehind erförbundens länsorganisationer inom Stockholms län: DHR, NEURO, RTP-S, RBU, Reumatikerna och Unga Rörelsehindrade.

I september anordnades en **Manifestation emot indraget assistansstöd** på Sergels torg vilket blev uppmärksammat i media bland annat av DN Stockholm.

Distriktet har under året representerats i gruppen av Jaan Kaur, Ingela Larsson, Sari Nykvist och Gunder Wåhlberg.

Samarbete kring BOSSE - Råd, Stöd & Kunskapscenter

Distriktet deltar regelbundet i samverkansmöten på BOSSE - Råd Stöd & Kunskapscenter. Syftet med dessa möten är att skapa tillfällen för samtal och informationsutbyte mellan BOSSE och funktionshinderrörelsen. Mötena sker en till två gånger per år. En fråga som vi tog upp och diskuterade i samrådet under året var konsekvenserna av resebegränsningen inom rullstolstaxi. En annan fråga som berördes av alla var det hårdnande samhällsklimatet och att det påverkar hälsan till det sämre hos personer som vi möter. Distriktets personal på distriktskansliet har ofta anledning att hänvisa våra medlemmar till gratis rådgivning och stöd på BOSSE. Därför är det mycket värdefullt att tillfällen för samverkan finns att tillgå under året.

I detta samarbete återfinns Anders Berglund och Sari Nykvist.

Presidiemöten

En samarbetsform för de organisationer som tecknar samverkansavtal på regionsnivå: SRF, Funktionsrätt och DHR. Ett möte

genomfördes under året där vi pratade oss samman för att finna gemensamma utgångspunkter och ett gemensamt agerande i så många frågor som möjligt. Det man kan se är nu ett större utbyte mellan organisationerna och det är numera mer vanligt med ett gemensamt remissvar än det varit tidigare.

ORDFÖRÄNDENS SLUTORD

När vi ser tillbaka på 2019 var det det året då våra resor med rullstolstaxi begränsas till 250 t o r resor/år. De ska räcka till att handla mat och kläder, gå till kyrkan eller moskên, besöka släkt och vänner, bio och teater, möten eller studiecirklar, föräldramöten och allt annat som människor gör förutom att åka fram och tillbaka till sin arbetsplats.

Våra begränsade liv begränsades ytterligare.

Om vi istället blickar framåt. Vårt förbund håller förbundsmöte senare i år. Då ska ny förbundsordförande och ny styrelse väljas. Och kanske kommer företrädarfrågan till slut att avgöras. Den arbetsgrupp som jobbat sedan förrförra förbundsmötet har lagt sin slutrapport. Vi får se vilka förslag som hamnar på ombudens bord.

Förra årsmötet gav oss i uppdrag att till årsmötet 2021 komma med förslag om hur vi kan bedriva det rättighetspolitiska arbetet mer framgångsrikt, eventuellt i en ny organisationsstruktur. Det arbetet pågår.

Vi har många arbetsuppgifter framför oss. Vi behöver stärka och utveckla vårt arbete genom de olika samverkansråden i regionen.

Vi behöver stärka vårt förhållande med er medlemmar. Detta sker genom tätare informationsinsatser – vi behöver tala om vad vi gör.

Regionen behöver DHR, våra kunskaper och engagemang. Utan vår kamp är risken stor att våra redan begränsade liv begränsas ytterligare.

Vår gemensamma uppgift är att värna friheten och självbestämmandet!

Sundbyberg den 16 mars 2020

Jaan Kaur
Ordförande

Liza Syeda
Vice ordförande

Gunder Wåhlberg
Kassaförvaltare

Amir Amirriazi
Ledamot

Anna Palmborg
Ledamot

Anna Westerberg
Ledamot

Beatrice Kolijn
Ledamot

Olle Johansson
Ledamot

Patrick Englund
Ledamot

Yvonne Björkman
Ledamot

Foto av Distriktsstyrelsen:

Övre raden - Patrick Englund, Beatrice Kolijn, Gunder Wåhlberg

Undre raden - Yvonne Björkman, Anna Westerberg, Anna Palmborg, Amir Amirriazi, Liza Syeda, Jaan Kaur och Olle Johansson.

Kontaktuppgifter till DHR-avdelningarna inom Stockholms län

DHR Botkyrka-Salemavdelningen

070-449 08 70, exp.
am@kolhed.se

DHR Huddingeavdelningen

073-525 86 43
h.lizasyeda@hotmail.se, ordf.
www.dhrhuddingeavdelningen.se

DHR Nacka-Värmdöavdelningen

073-262 67 64, ordf.
ken.gammelgard@outlook.com

DHR Norrtäljeavdelningen

0176-178 40, exp
dhrnorrtalje@gmail.com

DHR Nynäshamn-Haninge- avdelningen

08-520 205 40, exp
nynashamn-haninge@dhr.se

DHR Stockholmsavdelningen

08-564 826 50, exp
info@dhrs.se
<http://www.dhrs.se>

DHR Sundbybergsavdelningen

073-610 67 28, ordf.
yvonne-bjorkman@outlook.com

DHR Södertäljeavdelningen

08-550 119 60, exp
britt.stig@telia.com
070-566 03 19

DHR Tyresöavdelningen

dhrtyreso@gmail.com
073-824 38 16, ordf.

DHR Täbyavdelningen

(Uppgifter saknas)

**Vill du ha andra kontaktuppgifter;
hör av dig per telefon, mejl eller
gå in på distriktets webbplats.**

DHR Stockholms läns distrikt

Kavallerivägen 30, 1 tr
174 58 SUNDBYBERG

Telefon 08-120 556 80

www.dhr.se/stockholmslan